ۋەلگى ماقسات، بورىشتى دەستە بەرىك ساقتاپ، ئاغۇرلىم زور داڭققا قول چاتقىزىمىز

جىلىن:

التايدىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن تۇلغالاۋنا دەم بەردى

8 ـ رەتكى شىنجياڭغا باغىشلانغان كومەكتەشۇ قىزمەتچى ئەمەلدارلىق دايەكتىلەندىرىلدى

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلىشى
جاڭ تىڭ، ھەركەتى ئەتىلىشى چاڭ ـ يرۇ

8 ـ ايدىڭ 13 ـ كۈنى جىلىن ولكەسى اۋىل شارۋاشلىق ئىلمى ئاكادېمىياسىنىڭ قابا اۋداندىق تاجىرىيە پۇنكتىنىدە قىزىل مىيا، تاسپا ئشوپ، شىترشىق تامىرى سياقتى ۴ار ئتۇرلى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى ئوسپ ـ ئونۇ قاۋىرت مەزگىلىنە ئوتتى.

"بىيل ئېزدىڭ نىسان ۋۇجۇدىمىز كوكتەمگى قۇرغاقشىلىق، جوغارى تەمپەراتۇرا، بوران سياقتى ئىتىمىسز اۋا رايى نەپالدارىن جەڭ، ئونمدى شارالار قولىدانىدى، قازىر تاجىرىيە پۇنكتىنىدەگى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرنىڭ ئوسۇ جاغدايى جاقسى". جىلىن اۋىل شارۋاشلىق داشۇەسى جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالى شۇەيۋانىنىڭ ورنىباسار باستىغى ھان جۇڭمىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرنىڭ ئوسپ ـ ئونۇ، جەتلۇ جاغدايىنا تەكسەرۇ ـ ولشەۋ جۇرگىزۇدە، "بىيل ئېز تاغى ماقسارى، كوك شۇغىنق سياقتى قىرۋار جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالىنىڭ اسل تۇقمىن ھەنگىزىپ، جەرسىندىرۇ جانە تۇقمىدىق زات بايلىغى باقشاسى قۇرىلىسى قىزمەتىن ورىستەتتىك".

قابا اۋدانى التاي تاۋىنىڭ وڭتۇستىك باۋراينا ورنالاسقان، كوپ نەگىزدى كلىمات ورتاسى ۴ار ئتۇرلى جابايى جۇڭچى ئشوپ ئدارى ئتۇرنىڭ وسۇىنە شارت ـ جاغداي ازىرلەدى. قابا اۋدانىنىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇتاس كاسىپ تىزبەگىنىڭ داۋىنەدەۋ ـ سۇيەمەلدەۋ ئۇشن، بىيل جىلىن ولكەسى جۇڭچى شىپاگەرلىك ـ دارىگەرلىك كاسىپ سالاسى ابزالدىلىغىنا سۇيەنىپ، «قابا اۋدانى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن تۇلغالاۋنا دەم بەردى» جاساۋغا كومەكتەسىپ، نازاردى "ولشەمەندىرىلگەن ھەگمشىلىك، جىنتكتەي مانەرلەۋ، ماركالاندىرىپ ساتۇ" سىندى 3 ئرى ئتۇينىدى بۇىنغا اۋدارىپ، "8 ئرى ينجەنەرياىنى" سايكەسە دلگەرىلەتىپ، 3 ـــ 5 جىلدا قابا اۋداننىدا جۇڭچى ئشوپ دارىلەرىنىڭ تۇقمىن جەتىلدىرۇ، قالامشا باپتاۋ، ھگۇ، وڭدەۋ، ساتۇ كاسىپ سالاسى بىيگىن الماشقى قادامدا قۇرۇدى جوسپارلاۋدا؛ 2030 ـ جىلعا بارعاندا "ھرتىس وزەنى ئدارى اڭعارىنىڭ" اتاعىن شعارىپ، قابا اۋدانىن باتىس سولتۇستىكتەگى، ئتپتى، بۇكىل ھلدەگى ايگىلى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرىن جىناۋ ـ جونەلتۇ ورتالىعى ەتىپ قۇرىپ شعادى.

6 ـ ايدىڭ 28 ـ كۈنى تۇتاس شىنجياڭ ئىدارىنىڭ تۇڭعىش "جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى اكادەمياسى، ماماندار قىزمەت پۇنكتى" قابا اۋدانىندا قۇرىلدى، "'جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى اكادەمياسى، ماماندار قىزمەت پۇنكتىنىڭ' قۇرىلۋى وسى ئوڭىردىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرىنىڭ جوعارى، ورتا، تومەنگى بۇىنىندا ئى كاسىپ سالاسىنىڭ توعىسا داۋىن دلگەرىلەتىپ، جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن اشۇدى دلگەرىلەتىپ، جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى دارىندىلار قوسىنىن باۋلۇعا پارمەندى تىرەك ازىرلەۋىنە دەم بەرەدى"، ـ دەدى قابا اۋدانىنا ورنالاسقان شىنجياڭ رۇڭچىڭ حاكىمى ئدارى جاساۋ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىغى دىڭ رۇڭچىڭ.

"بۇرىن ئېزدىڭ ھگمشىلىك تەحنىكامىز ئالى كەمەلدەنبەگەن، ھگمشىلىك كولەممىز دە شاعىن. بىيل شىنجياڭعا كومەكتەشۇشى ماماندارلىق جەتەكشىلىگىندە، ئېز ھگمشىلىك كولەمىن كەڭەيتىپ، 9600 مۇ جەرگە جۇڭچى ئشوپ ئدارىسىن ھكتىك"، ـ دەدى قابا اۋدانى شىنمانىيۋان اۋىل شارۋاشىلىق ئىلم ـ تەحنىكاسىن دامىتۇ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى لۇ شۇمين نىق سەنممەن.

ۋعسۇعا قاراعاندا، بىلتىر قابا اۋداننىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى ھگمشىلىگىنىڭ اۋدانى 30 مىڭ مۇدان اسقان، بىيل 110 مىڭ مۇعا ارتىپ، "14 ـ بەسجىلدىقتىڭ" سوڭىنا بارعاندا 200 مىڭ مۇعا دەپىن دامىتۇدى جوسپارلاپ وتىر ھكەن. بۇل جىلىن ولكەسىنىڭ التاي ايماعىنا كومەكتەسپ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن قۇرۇنىڭ نقشام كورىنىسى عانا.

جۇىق جىلداردان بەرى جىلىن ولكەسى التاي ايماعىنداعى كولەمدەندىرە، شوعىرلاندىرا، ماشىنالاستىرىپ وندىرۇگە ۇيلەسەتىن قىزىل مىيا، تاسپا ئشوپ، شىترشىق تامىرى سياقتى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇرلەرىن تاڭداۋ ارقىلى حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ورىنىا ورگانيكالىق تىڭايتقىشتى دەستەتۇ، دەرت ـ دەربەز، زياندى جاندىك، ارام شوپتەردەن جاسىل، جالپىلىق ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ سياقتى تاجىرىيە ۇلگىلەرىن ورىستەتىپ، سول جەردە ئوندىرۇ تالابىنا ۇيلەسەتىن جۇڭچى ئشوپ دارىلەرىن ولشەمەندىرە ئوسىرۇدىڭ تەحنيكالىق ەرەجەسىن جاساپ، قىرۋار جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالدارىن جاسىل، ولشەمەندىرە ئوندىرۇ بازاسىن قۇرۇدى دلگەرىلەتىپ، التاي ايماعىنىڭ جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى كاسىپ سالاسىنىڭ بايانىدى داۋىن دلگەرىلەتتى.

5 ـ ايدىڭ ايماعىندا جىلىن ولكەسى ولكە دشىندەگى 10نان استام جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالدارى حالقتىق كاسىپورىندارىنىڭ مەن سايكەسىپ، التاي ايماعىنا بارىپ تەكسەرۇ جۇرگىزىپ، التاي ايماعىنىڭ وزىق تەحنيكا جانە شارۋاشىلىق تانىمىن ەنگىزۇىنە دەم بەردى ئارى جابايى ناعىز جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالدارىن جەرسىندىرۇ، جوعارى ساپالى جۇڭچى ئدارى ماتەرىيالدارىن زەرتتەپ اشۇ، جۇڭچى دارىلەرى تۇراماڵى دارىلەرىن مانەرلەۋ، ئونىم ساتۇ سياقتى جاقتاردا كوپتەگەن قارجى قوسۇ جانە كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ راين قالىپتاستىردى.

التاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، جىلىن ولكەسىنىڭ شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قولباسشىلىق شتابىنىڭ باس قولباسشىسى يۇي حۇايانىڭ بىلاي دەدى: "8 ـ رەتكى بۇكىل مەملەكەتتىك شىنجياڭعا باعىنتاماڵى كومەكتەسۇ قىزمەتى ئماجلىسى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قىزمەتىنە ايرىقشا ئمان بەرەتىندىگىن جان ـ جاقتىلى ايگىلەدى، جىلىن ولكەسى 'قان قۇيۇ' مەن 'قان جاساۋدى' ئوزارا بىرلەسترۇگە تابانىدى بولىپ، كومەك قابىلداعان جەردىڭ ابزالدىلىعىن جانە كومەكسكى كۇشىن تيانىاق ەتىپ، ەرەكشە كاسىپ سالاسىنىڭ داۋىن، زورايۇىن دلگەرىلەتەدى. كەلەسى قادامدا جىلىن ولكەسى جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى تۇرلەرىن ەنگىزۇدى، ۇلگى ەتۇدى، سوندداي ـ اق جالپىلاستىرۇدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، ەمدەۋ، ئدارى ـ دارمەك كاسىپورىندارىن ەنگىزىپ، جۇڭچى ئشوپ تۇرلەرىن جىنتكتەي مانەرلەپ، وڭدەلگەن دايىن ئدارى ـ دارمەكتەردى زەرتتەپ اشپ، جۇڭچى ئشوپ دارىلەرى كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزارتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ ونمدىلگىن ارتتىرادى، ەگىنشىلەردىڭ كىرىسىن مولايتادى".

لياۋنيڭ:

"ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى" شىنجياڭعا كومەكتەسۇدىڭ كوپ سالاعا قاراي كەڭەيتىلگەنلىگى

8 ـ رەتكى شىنجياڭعا باغىشلانعان كومەكتەسۇ قىزمەتى ئماجلىسى رۇحىن دايەكتىلەندىرىلدى

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلىشى
ئرايدا

8 ـ ايدىڭ 10 ـ كۈنى تارباعاتاي ايماقتىق حالىق شىپاحاناسى بوبەكتەر اۋرۋى ئبولمىنىڭ ناۋقاس ۇيىندە شىنجياڭعا كومەكتەسۇشى شىپاگەر، جۇڭگو مەدىتسينا داشۇەسىنە قاراستى 1 ـ شىپاحاناسى بوبەكتەر اۋرۋى ئبولمىنىڭ ورنىباسار مەگگەرۇشىسى جاۋ شىمىڭ قىزمەتتەسىمەن بىرگە شالا تۇىلعان ئبىر بوبەكتىڭ ناۋقاس جاعدايىن تالقىلاۋدا ەدى.

2020 ـ جىلى 11 ـ ايدا جۇڭگو مەدىتسينا داشۇەسى ەمدەۋ دارىندىلارىنىڭ "ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى" شىنجياڭعا كومەكتەسۇ ەمدەۋ اترەتىنىڭ جەرگىلىكتى ورىندىعى قاتەرلى، سالماقتى جۇكتى ايەلدەردى، بوسانعان ايەلدەردى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ ورتالىعى، بوبەكتەردى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ ورتالىعى، كوكىرەك اۋرۋى ورتالىعى، ميعا قان قۇيىلۋ اۋرۋى ورتالىعى جانە جاراقات ورتالىعى سىندى 5 ۇلكەن ورتالىق قۇرىلىسىن كەمەلدەندىرىپ، وسىپ دشكى اۋرۋلار ئبولىمى، ينەكسيا ئبولىمى، اس قورىتۇ دشكى مۇشەلەر ئدۇربىسى ئبولىمى جانە بوبەكتەر ئبولىمى سياقتى بولىمدەردى كوبەيتىپ قۇرىپ، علىمي ئپاننىڭ قۇرىلۋى جانە جاڭا تەحنيكانىڭ ورىستەتىلۋىنىڭ ارقاسىندا تارباعاتاي ايماعىندىعى ئار ۇلت بۇقاراسى ەسكىرىپ تەرىنىڭ الدىندا ـ اق ەڭ ساپالى ەمدەۋ قىزمەت وتەۋىنەن يگىلىكتەنەتىن بولدى.

جۇڭگو مەدىتسينا داشۇەسى 6 ـ توپتاعى ەمدەۋ دارىندىلارىنىڭ "ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى" شىنجياڭعا كومەكتەسۇ ەمدەۋ اترەتىنىڭ جەتەكشىسى جۇڭ حۇڭشان بىلاي دەدى: "14 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە ئبىز ئپان قۇرىلىسى قىزمەتىن ۇزدىكسىز دلگەرىلەتىپ، تارباعاتاي ايماعىندىعى ەلەۋلى، توسىن الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ وقيعالارىن ئبىر جايلى ەتۇ قابىلەتىن جوعارىلاتامىز. سونىمەن بىرگە جۇقپالى اۋرۋلاردىڭ الدىن الۇ جانە ونى ەمدەۋ قىزمەتىن، سوندداي ـ اق جۇقپالى اۋرۋلار شىپاحاناسى قۇرىلىسى قىزمەتىن كۇشەيتەمىز. ئبىز وسىپ اۋرۋلارىنا دياگنوز قويۇ ـ ەمدەۋ ورتالىعىن قۇرامىز، بۇل ئبىزدىڭ الدىعى جەردە شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قىزمەتىمىزدىڭ ئتۇينى".

"ئبىز باستان ـ ايىاق دارىندىلار اقىل ـ پاراساتى ارقىلى كومەكتەسۇدى شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قىزمەتىندەگى ماڭىزدىنىڭ ماڭىزدىسى رەتىندە يگەرىپ، جەرگىلىكتى ورىندىعى كادرلاردىڭ يدەيالىق كوزقاراسىن جاڭالاۋنا، قىزمەت وي جەلىسىن كەڭەيتۇنە، قىزمەت ادىسىندە جاڭالىق اشۇنا كومەكتەسپ، كاسىپتىك تەحنيكالىق دارىندىلاردىڭ دارىندى ورنىنا بارىپ ىستەۋدەن دارىندىلارعا كومەكتەسۇ ـ جەتەكتەۋگە قاراي بۇرىلىس جاساۋن قولدايمىز"، ـ دەدى تارباعاتاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، لياۋنيڭ ولكەسىنىڭ شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قولباسشىلىق شتابىنىڭ باس قولباسشىسى ژاڭ چيگدۇڭ.

ژاڭ چيگدۇڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: جۇىق جىلداردان بەرى لياۋنيڭ ـ شىنجياڭ ەكى جەر جالپى 229 كلاس ـ رەت كۇرس اشىپ، 8125 ادامدى باۋلىدى، مۇنىڭ دشىندە جوعارى دەڭگەيلى جانە شۇعىل قاجەتتى، توتەنشە تاپشى داۋىندىلاردان 131 ادام، كاسىپورىن شارۋاشىلىق باسقارۋشىسىنان 697 ادام، اۋدان، اۋىل ـ قىستاق جانە تۇان الاڭى، لياۋ ـ دۇي سياقتى نەگىزگى ساتى كادرلارىنان 4170 ادام بولىپ، كومەك قابىلداۋشى جەر ۇشن تاباندىاپ تۇراتىن كادر، دارىندىلار قوسىنىن باۋلىدىق. سونىمەن بىرگە لياۋنيڭ ولكەسىنىڭ شىنجياڭعا كومەكتەسۇ ۇرقايىسى بولمىشە قولباسشىلىق شتابتارى، قىزمەت اترەتتەرى ارتقى شەپپەن بەلسەنە سايكەستى، جوعارى دارەجەلى دارىندىلاردان جيىنى 349 ادامدى يكەمدى تۇردە ەنگىزدىك، جەرگىلىكتى ورىندىعى دارىندىلاردان 825 ادامدى كومەكتەسپ باۋلىدىق، 29 تۇردەن تەحنيكالىق جاڭالىق اشپ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ بايانداماسىنان 100دەن استامىن جازدىق. لياۋنيڭ ولكەسى اۋىل شارۋاشىلىق ئلىم اكادەمياسى 6 اۋىل شارۋاشىلىق ماماندار تاڭداپ جىبەرىپ، جەرگىلىكتى ورىندىعى 10نان استام اۋىل شارۋاشىلىق ئلىم ـ تەحنيكالىق كاسىپورىندارىنا كومەكتەسپ 20 تۇردەن استام "القىمداپ وتىرعان" تەحنيكالىق قين ماسەلەلەردى شەشتى.

"8 ـ رەتكى بۇكىل مەملەكەتتىك شىنجياڭعا باعىنتاماڵى كومەكتەسۇ قىزمەت ئماجلىسى اشىلعاننان كەيىن، ئبىز شىنجياڭعا اقىل ـ پاراسات جاعىنان كومەكتەسۇدى جاڭالىق اشا كەڭەيتىپ، ەمدەۋ دارىندىلارىن "ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى" شىنجياڭعا كومەكتەسۇ كۇش ـ قۇاتىن نەگىزگى ساتىعا قاراي كەڭەيتۇدى دلگەرىلەتتىك، سونىمەن بىرگە ەمدەۋ دارىندىلارى 'ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى' شىنجياڭعا كومەكتەسۇ تاجىرىيەلەرىن ويداعىداي قورىتىندىلاپ، 'ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى' تارباعاتاي كاسىپتىك تەحنيكالىق شۇەيۋانىنا كومەكتەسۇ قىزمەتىن ورىستەتىپ، 'ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندەگى' شىنجياڭعا كومەكتەسۇدى ئلىم ـ تەحنيكا، اۋىل شارۋاشىلىعى جانە قالا جوباۋا سياقتى سالالارعا قاراي كەڭەيتىپ، دارىندىلاردى شىنجياڭعا يكەمدى كومەكتەسۇگە ىنتالاندىرىپ، جەرگىلىكتى ورىندىعى كادر، دارىندىلاردى قابىلەت ساپاسىن جوعارىلاتۇعا جەتەكتەپ، تارباعاتاي ايماعىنا مىزعىمايتىن كادر، دارىندىلار قوسىنىن ازىرلەيمىز"، ـ دەدى ژاڭ چيگدۇڭ.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بىيل 91 جاسقا كەلگەن ۋ مىڭجۇ قارتتارىدا بولاتىن التسگەيمەر ناۋقاسىنا كىرىپتار بولىپ، ادام تانماي قالعان ەدى، الايدا قاۋىن ـ قارىبزعا قاتىستى دۇنيەلەر ئالى دە ەسىنەن كوتەرىلمەپتى، كەي كەزدەرى ول ايىاق استىنان سىرتقا شعامىن، قاۋىن ـ قارىبز توزاڭداناتىن كەز كەلدى دەپ كۇبىرلەيدى ەكەن.

"مەنىڭ شەشەم سول داۋىردەگى بۇكىل ئومىرىن وتان ئۇشن وكىنىشسىز ۇلەس قوسۇعا ارناعان، شىنجياڭعا بارعان جاستاردىڭ شاعىن كورىنىسى". 8 ـ ايدىڭ 16 ـ كۈنى ۋ مىڭجۇدىڭ ۇلى ياڭ شيا: "ەگەر دە ول ئوزىنىڭ ماشاقاتتى كۇرەس جۇرگىزىپ، شەكارا وڭىرگە تامىر تارتقان تۇراڭعى رۇحىنىڭ ئدال قازىر ئتپتى دە كوپ ادامدارىدى شابىتاندىرعاندىعىن بىلەتىن بولسا، ئسوزسىز، قاتتى قۇانار ەدى"، ـ دەدى.

وتانىمىز ەڭ قاجەت ەتكەن شەكارا وڭىرگە بارامىن

ۋ مىڭجۇ 1930 ـ جىلى حۇبەي ۋحاندا تۇىلعان، مەملەكەت تاعدىرى مۇشكىل حالدە تۇرعاندا ەرجەتكەن ول قارشادايىنان ـ اق وتانعا قىزمەت ەتۇدى مۇرات تۇتادى. 1950 ـ جىلى ۋ مىڭجۇ باتىس وڭتۇستىك اۋىل شارۋاشىلىعى شۇەيۋاننىنا وقۇعا تۇسەدى.

شاعىن عانا تاجىرىبە اتىزىندا تۇقىم ئسىڭىرۇ، كوك تاسۇ سياقتى ەگىس جۇمىستارى ۋ مىڭجۇعا بوگەت بولا العان جوق. ول «مەنىڭ ارمانىم» دەگەن ماقالاسىندا ەسكە الىپ بىلاي دەيدى: ۇستازدار بىزگە ئبىلىم بەرىپ قانا قالماستان، تاعى ئبىزدىڭ ناقتى ئس ىستەۋ رۇحىمىزدى قاجىرلىلىقپەن جەتىلدىردى. مەن 21 جاسقا شىققان تۇعان كۇنىمدە سۇيىسپەنشىلىككە تولى اسەرلى سەزىممەن كۇندەلىگىمە:"ادام ومىرىندەگى ەڭ يگى ئس ئوزىڭ جاراتقان بارلىق نارسە ارقىلى حالىق ئۇشن قىزمەت ىستەۋ" دەپ جازىپپىن.

1953 ـ جىلى ئبولىس تالابى كەسىتەسىن تولتىرعان كەزدە ۋ مىڭجۇ وتانىمىز ەڭ قاجەت ەتكەن شەكارا وڭىرگە بارىپ قىزمەت ىستەيمىن دەپ جازدى. الايدا ويلاعانىنداي بولماي، 1954 ـ جىلى ول ورتالىق اۋىل ـ قىستاق قىزمەتى مينيسترلىگىنە قىزمەتكە تۇردى.

1955 ـ جىلى شىنجياڭ ۇيعۇر اۋتونومياڵى رايونى قۇرىلىپ، ۴ار الۋان كادر، دارىندىلار شۇعىل قاجەت بولدى. ۋ مىڭجۇ باسشىلارعا ايتىپ ئجۇرىپ، اقىرىندا شىنجياڭعا كەلدى، سول جىلى ول 25 جاستا ەدى. ۇرىمجىگە كەلگەننەن كەيىن، ول شارت ـ جاعدايى جاپالى ئپشان اۋداننىدا قىزمەت ىستەدى.

62 جىلدا 30دان استام سورت جەتىلدىردى

تۇرپاندا تۇرعاندا ۋ مىڭجۇ نان جەۋگە، قوي ەتىن جەۋگە ادەتتەندى، تاعى ۇيعۇر ئتىلىن جاتىق ۇيرەنىپ الدى، ەگىس جۇمىسىنىڭ قاندايىن بولسا دا ىستەي ئبىلدى. الايدا ەگىنشىلەردىڭ سەنىمىنە يە بولۋ ئۇشن وسىلارعا عانا سۇيەنۋ جەتكىلىكسىز بولاتىن.

جەرگىلىكتى ەگىنشىلەر حالقتىق داعدى بويىنشا ەگۇ ادىسىنە كوندىگىپ قالعاندىقتان، ۋ مىڭجۇ ايتقان وسى زامانعى ئلىم ـ تەحنيكامەن قاۋىن ـ قارىبز ەگۇ تەحنيكاسىن مويىندداي قويمايدى.

مۇسا اتاي جەرگىلىكتى ورىندىعى اتى ايگىلى قاۋىنشى بولاتىن، ەكەۋى اقىلداسا كەلىپ، ۋ مىڭجۇ مۇسا اتايدىڭ ەگىستىك جەرىنىڭ قارسىسىنان 3 مۇ تىڭ جەر اشپ قاۋىن ەگەدى. كۇز ماۋسىمى كەلگەندە ۋ مىڭجۇ ەككەن قاۋىندار ئارى ۇلكەن، ئارى ئتاتتى بولىپ شعىپ، قاۋىندى كورۇگە كەلگەن اۋلداستاردىڭ تاپتاۋرىنىنان جان جول پايدا بولادى. وسىدان باستاپ، اۋىلداستار ۋ مىڭجۇعا باسقاشا كوزقاراسپەن قاراي باستادى.

1958 ـ جىلدان باستاپ، ۋ مىڭجۇ سۇ مەن نانىن كوتەرىپ الىپ، قۇمدى بورانعا، شىجعان ىستىققا قاراماستان، تۇرپاندىداعى 300دەن استام ئوندىرىس اترەتىن تۇگەل ارالاپ، شىنجياڭ قاۋىن ـ قارىبزىنىڭ ئبىرىنشى رەتكى بايلىق ارحيۋىن تۇرعىزدى.

1962 ـ جىلدىڭ ايماعىندا ۋ مىڭجۇ قىزمەتتەستەرىمەن بىرگە تۇرپاننىڭ وزىندەگى بارلىق قاۋىن سورتىن جيناقتاپ بولىپ، اراسىنان جۇيەلى تۇردە حۇڭشينسۇي، شياڭلىحۇاڭ، شياۋچيڭپي سياقتى سورتتاردى تاڭداپ جەتىلدىرەدى، مۇنىڭ دشىندە حۇڭشينسۇي ەڭ تاڭداۋلىسى بولىپ، شياڭگاڭ بازارلارىنا 30 جىل بويى ساتىلدى.

1973 ـ جىلى تاڭداپ جەتىلدىرۇ قارقىنىن جەدەلدەتۇ ئۇشن ۋ مىڭجۇ حاينانعا بارىپ، "وڭتۇستىكتە ئوسىرۇ، سولتۇستىكتە جەتىلدىرۇ" بازاسىن اشتى. ول بەينە جىل قۇسى سياقتى كۇز بەن قىستا حاينانداندا بولىپ، كوكتەم مەن جازدا شىنجياڭعا قايتىپ، جىلدار بويى سورت جەتىلدىرۇدى زەرتتەۋمەن بولدى.

20 ـ عاسىردىڭ 90 ـ جىلدارىنىڭ ورتاسىندا ول جەتىلدىرگەن قاۋىن ـ قارىبز سورتتارىنىڭ، سوندداي ـ اق كاسپىتەستەرىنىڭ وسى سورتتاردان جەتىلدىرگەن "كەينگى تۇرلەرىنىڭ" ەگىلگەن جەر اۋدانى شىنجياڭنىڭ نەگىزگى تاۋارلىق قاۋىن ـ قارىبز وندىرەتىن جەرىنىڭ 80%ىن قامتىدى.

62 جىل دشىندە ول 30دان استام قاۋىن ـ قارىبز سورتىن جەتىلدىردى. 2017 ـ جىلعا كەلگەندە، 87 جاسقا كەلگەن ۋ مىڭجۇ قىزمەتىمەن قيماي ـ قيماي قوشتاستى.

بۇكىل ئومىرىن وتان ئۇشن وكىنىشسىز ۇلەس قوسۇعا ارنادى

"شەشەم مەن اكەم مۇراتتاس جاندار بولىپ، ادال ماحابات يەسى ەدى"، ـ دەگەن ياڭ شيا اكەسى ياڭ چيىوۋدىڭ ۋ مىڭجۇدىڭ داشۇەدەگى ساباقتاسى ەكەندىگىن، شەشەسى شىنجياڭعا كەلىپ قىزمەت ىستەۋگە بەكىنگەندە، اكەسىنىڭ دە بەيجيڭدە قالىپ قىزمەت ىستەۋ ورايىنان كەشىپ، شەشەسىمەن بىرگە شەكارا ئوڭىردىڭ قۇرىلىسىنا بەل شەشە كىرىسكەندىگىن ايتتى.

1958 ـ جىلى كوكتەم مەرەكەسىندە ياڭ چيىوۋ ئپشان اۋداننا كەلىپ ۋ مىڭجۇمەن ۇيلەنەدى. ۋ مىڭجۇ قىزمەتتەسىنىڭ ئۇيىنىڭ ئبىر بولمەسىن سۇراپ الادى، ۇيلەنۋ تويىنا ەكەۋى 50 يۋان جۇمساپ ساتىپ اكەلگەن توي كامپيتىمەن عانا دايىندىق كورەدى.

قىزمەتتەستەرى بۇل حابارىدى ەستىگەن سوڭ، اۋدان قالاشعىنداعى ئتورت كوشەنىڭ اۋزىنا بارىپ: "ۋ مىڭجۇ بۇگىن كەشتە ۇيلەنەدى، توي دامىنەن اۋىز تيىڭدەر، تەزىرەك كەلىڭدەر، توي اۋداندىق ۇكىمەتتە..." دەپ ايعاي سالادى.

قاراپايىم دا دۇماندى توي تۇنگە دەيىن جالعاسادى، 3 كۇننەن كەيىن ۋ مىڭجۇ تاعى دا اۋىلعا اتتانادى.

ياڭ شيانىڭ ەسىندە قالۋىنشا، شەشەسىنىڭ بۇكىل زەيىن ـ زەردەسى قاۋىن ـ قارىبز ەگۇدە، سورت جەتىلدىرۇدە بولىپتى. ونىڭ ارمانى: "مەن ومىرىمدە قاۋىن ـ قارىبز ەگىپ، قاۋىن ـ قارىبزدىڭ ئتاتتىسىن حالقتا سىلاسام دەيمىن" بولاتىن. ال بۇل دا اكەمنىڭ ونى قولداپ ـ قۋاتتاۋىنىڭ سەبەبى بولدى، وسى ارمانى ئۇشن ولار شەكارا وڭىرگە تامىر تارتىپ، ساتسىزدىكتەردى، قىينىشىلىقتاردى ئبىر ـ بىرلەپ جەڭدى. وكىنەرلىگى، 57 جاستاعى ياڭ چيىوۋ اسقازان راكىمەن اۋىرىپ، ەمزگىلسىز ۋ مىڭجۇدان ايرىلدى.

اكە ـ شەشەسىندەگى رۇح ياڭ شيا دا نەپال ەتتى. جۇىقتاعى كۇندەردە باتىس وڭتۇستىك داشۇەسىنەن زەينەتكە شىققان ياڭ شيا مەكتەپتىڭ تاڭداۋلى زەينەتكەر وقىتۇشىلاردى تارىم داشۇەسىنە كەلىپ وقۇ ـ اعارتۇدى گۇلدەندىرۇگە ات سالىسۇعا شاقىرعان ۇقتىرۇن تاپسىرىپ الدى، بۇعان ول قاتتى اسەرلەندى. "ەگەر شەشەمنىڭ دەنساۋلىعى جاقسارسا، مەن دە شەكارا ئوڭىردىڭ قۇرىلىسىنا كومەكتەسۇگە بارامىن"، ـ دەدى ياڭ شيا.

ۋ مىڭجۇ كەزىندە بۇكىل ئومىرىن وتان ئۇشن وكىنىشسىز ۇلەس قوسۇعا ارناۋ سول داۋىردەگى شىنجياڭعا كەلگەن جاستاردىڭ جۇرەك ئۇنى جانە ورتاق رۇحى ەكەندىگىن ايتقان ەدى. ونى قۋانىشقا بولەيتىنى مۇنداي رۇح بۇگىنگى كۇندە ئالى دە جالعاسىن تابۋدا.